

Dokument s plenarne sjednice

B8-0145/2017

8.2.2017

PRIJEDLOG REZOLUCIJE

podnesen nakon izjave Komisije

u skladu s člankom 123. stavkom 2. Poslovnika

o sklapanju Sveobuhvatnog gospodarskog i trgovinskog sporazuma (CETA)
između Kanade, s jedne strane, i Europske unije i njezinih država članica, s
druge strane
(2017/2525(RSP))

**Tiziana Beghin, William (The Earl of) Dartmouth, David Borrelli,
Marco Valli, Ignazio Corrao, Fabio Massimo Castaldo, Laura Agea,
Marco Zullo, Dario Tamburrano, Piernicola Pedicini, Rosa D'Amato,
Isabella Adinolfi, Eleonora Evi, Daniela Aiuto, Laura Ferrara**
u ime Kluba zastupnika EFDD-a

**Rezolucija Europskog parlamenta o sklapanju Sveobuhvatnog gospodarskog i trgovinskog sporazuma (CETA) između Kanade, s jedne strane, i Europske unije i njezinih država članica, s druge strane
(2017/2525(RSP))**

Europski parlament,

- uzimajući u obzir svoju Rezoluciju od 10. prosinca 2013. s preporukom Europskog parlamenta Vijeću, Komisiji i Europskoj službi za vanjsko djelovanje o pregovorima o Sporazumu o strateškom partnerstvu EU-a i Kanade¹,
 - uzimajući u obzir svoju Rezoluciju od 8. lipnja 2011. o trgovinskim odnosima EU-a i Kanade²,
 - uzimajući u obzir izvješće „A Critical Assessment of the Proposed Comprehensive Economic and Trade Agreement Between the European Union and Canada – A joint position of the European Federation of Public Service Unions (EPSU) and the Canadian Union of Public Employees, the National Union of Public and General Employees and the Public Service Alliance of Canada” iz siječnja 2010.,
 - uzimajući u obzir radni dokument EPSU-a „CETA and TTIP – Potential impacts on health and social services” koji je pripremio Thomas Fritz iz travnja 2015.,
 - uzimajući u obzir izjavu Europskog udruženja sudaca o prijedlogu Europske komisije o novom sustavu sudova za ulaganja iz veljače 2015.,
 - uzimajući u obzir dokument o stajalištu Europskog saveza za javno zdravlje (EPHA) „How CETA could Undermine Public Health” iz listopada 2016.,
 - uzimajući u obzir zahtjev Vijeća za davanje suglasnosti za sklapanje CETA-e između Kanade, s jedne strane, i Europske unije i njezinih država članica, s druge strane,
 - uzimajući u obzir članak 123. stavak 2. Poslovnika,
- A. budući da postupak ratifikacije u Parlamentu treba obustaviti dok se ne razjasne važna pravna pitanja u pogledu CETA-e i poglavla o ulaganju u tom sporazumu;
- B. budući da je sklapanje CETA-e naizgled nekompatibilno s ciljevima EU-a u smislu zaštite okoliša, načela opreznosti, socijalne kohezije, dostojanstvenoga rada, obrane građanskih sloboda, posebno s obzirom na zaštitu podataka, dostupnosti zdravstvenih usluga, kulturnih politika i kulturne raznolikosti, sigurnosti opskrbe hranom, dobrobiti životinja te očuvanja obitelji i malih poljoprivrednih gospodarstava;
- C. budući da su i dalje prisutne nesigurnosti kad je riječ o usklađenosti CETA-e s Ugovorima;

¹ SL C 468, 15.12.2016., str. 2.

² SL C 380 E, 11.12.2012., str. 20.

- D. budući da se standardi u poljoprivredno-prehrabrenom sektoru EU-a i Kanade iznimno razlikuju te da je snižavanje standarda u suprotnosti s europskom pravnom stečevinom;
- E. budući da bi opuštanje regulatornog opterećenja uvijek trebalo oprezno odvagnuti prema interesima prava potrošača na informacije o proizvodima koje kupuju i prava građana na pravno sigurno društvo;
- F. budući da je člankom 1. i člankom 10. stavkom 3. Ugovora o Europskoj uniji propisano da se „odluke donose na što otvoreniji način i na razini što je moguće bližoj građanima”;
- G. budući da je nedostatak potpunog pristupa ključnim dokumentima povezanim s pregovorima za zastupnike na raznim razinama upravljanja na objema stranama Atlantika, kao i za civilno društvo, novinare, istraživače i građane doveo do manjkavosti u smislu demokratskoga sudjelovanja;
- H. budući da 87 % malih i srednjih poduzeća u EU-u ovisi o domaćoj potražnji i ne sudjeluje izravno u međunarodnoj trgovini i tržištima; budući da je prioritet malih i srednjih poduzeća u EU-u i dalje nastavak razvoja lokalnog, regionalnog i zajedničkog europskog tržišta ispred ulaska na kanadska tržišta;
- I. budući da je stvaranje dobrobiti u okviru CETA-e uglavnom rezultat preusmjeravanja trgovine, a ne njezina povećanja;
- J. budući da u CETA-i ne postoji poglavlje o malim i srednjim poduzećima;
- K. budući da institucionalizirana regulatorna suradnja koju trenutno predlaže Komisija dovodi u pitanje zakonodavne prerogative Europskog parlamenta i nacionalnih parlamenta pa stoga ima negativan utjecaj na ostvarivanje vrijednosti Unije iz članka 2. UEU-a;
- L. budući da je teško ocijeniti stvarni učinak CETA-e na gospodarstva EU-a i Kanade dok istraživanja pokazuju proturječne rezultate; budući da CETA neće riješiti dugogodišnje strukturne ekonomske probleme i njihove temeljne uzroke u EU-u;
 - 1. odbija dati suglasnost za sklapanje CETA-e;
 - 2. napominje da će CETA negativno utjecati na dostupnost lijekova, posebno za Kanadane koji se već suočavaju s lijekovima koji su po skupoći drugi u svijetu;
 - 3. traži potpuno isključenje Nacionalne zdravstvene službe Ujedinjene Kraljevine (National Health Service, NHS) iz svih odredaba CETA-e;
 - 4. napominje da se u CETA-i nalazi potencijal za ugrožavanje standarda kvalitete i pristupačnosti usluga od općeg interesa;
 - 5. odbacuje svako daljnje otvaranje zajednički financiranih usluga obrazovanja, uključujući one u području predškolskog odgoja i visokog obrazovanja; stoga odbacuje negativne popise u liberalizaciji usluga kojima se dopušta uvrštenje odredbi s klauzulama o stupnjevitoj promjeni i mirovanju u CETA-i;

6. smatra da se CETA-om dovodi u pitanje zaštita osobnih podataka građana EU-a preko obveza koje su preuzete u pogledu prekograničnih tokova podataka;
7. traži od Komisije da zajamči da se poglavljem o održivom razvoju nastoji ostvariti puna i učinkovita ratifikacija, primjena i provedba osam temeljnih konvencija Međunarodne organizacije rada (MOR) i njihova sadržaja, Programa za dostojanstven rad MOR-a i glavnih međunarodnih sporazuma o okolišu; smatra da odredbe moraju biti usmjerene prema dodatnom poboljšanju razina zaštite radne i snage i ekoloških standarda;
8. podsjeća da standardi koji se odnose na radnu snagu i okoliš nisu ograničeni na poglavlja o trgovini i održivom razvoju, već su uvršteni i u ostala područja sporazuma;
9. poziva na učinkovit proces praćenja u kojem će sudjelovati socijalni partneri i predstavnici civilnoga društva pri primjeni odredbi CETA-e koje se odnose na radnu snagu;
10. ističe da pojačano natjecanje u ulaganjima između banaka sa sjedištem u EU-u i kanadskih banaka te drugih pružatelja finansijskih usluga čini finansijske sustave i u Kanadi i u EU-u međusobno povezanim i podložnjima vanjskim šokovima i zarazi;
11. traži od Komisije da ponovno otvorи pregovore u okviru CETA-e kako bi se izradilo posebno poglavlje o malim i srednjim poduzećima na temelju zajedničke obveze obju strana u pregovorima i kako bi nastale nove mogućnosti u Kanadi za europska mala i srednja poduzeća, imajući na umu da manje od 1 % europskih malih i srednjih poduzeća izvozi u Kanadu;
12. podsjeća da je tijekom javnog savjetovanja o sustavima zaštite ulaganja 97 % tuženika odgovorilo negativno potvrđujući jedan od većih problema s donošenjem presuda prema kojem samo tužitelj ulagač i tužnik nacionalna vlada određene zemlje imaju pravnu sposobnost; odbacuje uvrštenje sustava sudova za ulaganja u kojem se samo stranim ulagačima dopušta ulaganje žalbi dajući prednost privatnim međunarodnim kompanijama pred domaćim javnim interesom; žali zbog činjenice da će prevagnuti komercijalni interesi multinacionalnih kompanija poduprти sustavom arbitraže, dok se ljudska dimenzija i prava pacijenata zanemaruju;
13. ponovno potvrđuje da Kanada i EU imaju posve funkcionalne i dostupne pravne lijekove zahvaljujući kojima je svaki oblik arbitraže nepotreban i iznimno upitan;
14. napominje da će se arbitri plaćati prema odrađenom satu, čime se stvara poticaj za odugovlačenje sporenja uz znatan trošak za porezne obveznike;
15. nadalje potvrđuje da 80 % američkih kompanija ima znatne udjele u kanadskim kompanijama i primjećuje da će im se tim sporazumom dati prilika da podnesu tužbe protiv vlada država članica na račun poreznih obveznika;
16. žali zbog uporabe nepreciznoga izraza „pošteno i pravično postupanje“ u CETA-i zbog brojnih slučajeva arbitraže o ulaganjima povezanih s tim pitanjem;
17. odbacuje prijetnje koje ciljevi CETA-e predstavljaju za mjere javne politike u sektoru javnoga zdravlja te odbija pravo stranih ulagača da dovode u pitanje te mjere u okviru

odredbi o stranim ulaganjima;

18. primjećuje da bi se CETA-om transnacionalnim ulagačkim kompanijama omogućilo da tuže države članice EU-a zbog zakona koje izglasavaju, a koji utječu na profit ulagača, uključujući one koji su namijenjeni zaštiti javnoga zdravlja, okoliša ili prava radnika; nadalje napominje da je neovisni stručnjak UN-a izjavio da je CETA nekompatibilna s vladavinom prava, demokracijom i ljudskim pravima te da bi trgovinske sporazume trebalo ratificirati samo nakon što se provedu procjene učinka na ljudska prava, zdravlje i okoliš, što nije bio slučaj u pogledu CETA-e;
19. primjećuje da bi se sustavom sudova za ulaganja omogućilo neovlašteno stjecanje ugovornih povlastica (engl. *treaty shopping*), čime bi se ulagačima dopustilo da biraju sporazum u okviru kojeg žele podnijeti tužbu za rješavanje spora između ulagača i države;
20. napominje da je činjenica da od Suda Europske unije nije zatraženo pravno mišljenje o valjanosti sustava sudova za ulaganja u obliku multilateralnog suda za pitanja ulaganja u skladu s Ugovorima EU-a;
21. podsjeća da pravo obiju strana na pravno uređivanje sada podliježe odredbama CETA-e, čime se umanjuje regulatorni prostor nacionalnih tijela vlasti;
22. traži jamstva da će CETA sadržavati zahtjevno, uravnoteženo i moderno poglavlje o pravima intelektualnoga vlasništva, uključujući priznavanje, poboljšanu zaštitu i izmjenu geografskih oznaka, bez ograničavanja potrebe EU-a da reformira svoj sustav autorskih prava;
23. ponovno potvrđuje da se liberalizacijom poljoprivrednih tržišta posredstvom CETA-e riskira da se standardi sigurnosti hrane oslabi; u skladu s time žali zbog toga što se u CETA-i ne spominje „dobrobit životinja“ ili sličan leksik;
24. traži od Komisije:
 - da se čvrsto obveže na strogo održavanje aktualnih i budućih standarda o sigurnosti hrane i zdravlju ljudi i biljaka, zaštiti usjeva i okoliša te zaštiti potrošača kako su određeni u zakonodavstvu EU-a;
 - da zajamči da se aktualnim mehanizmom suradnje u okviru CETA-e o reviziji i harmonizaciji propisa o GMO-u ne snize aktualni standardi EU-a;
 - da zajamči da se vrijednosti EU-a, kao što su načelo opreznosti i održiva poljoprivreda, u budućnosti ne dovode u pitanje, kao i sloboda građana da budu informirani o tome što kupuju na tržištima EU-a posredstvom odgovarajućih pravila o sljedivosti i označivanju u EU-u;
 - da jamči poštovanje standarda zaštite europskih potrošača, dobrobiti životinja i zaštite okoliša te minimalne socijalne standarde za poljoprivredne proizvode koji se uvoze u EU;
25. odbacuje činjenicu da javni isporučitelji vodnih usluga nisu jasno isključeni iz odredaba

CETA-e, čime se stvara situacija u kojoj bi se vladine politike u tom području kojima se želi zaštititi čista i sigurna pitka voda mogle suočiti s tužbom prema poglavlju o ulaganjima koje se pozivaju na „prepreke trgovini”, što bi valjanim učinilo predsedan za sve politike u javnom sektoru;

26. nadalje primjećuje da CETA ne pruža jasnou i detaljnu definiciju javnih usluga;
27. primjećuje da su stranke CETA-e objavile 38 deklaracija, izjava i drugih dokumenata kao takvih u svrhe razjašnjenja i tumačenja; nadalje primjećuje da je većina tih izjava jednostrane naravi, što znači da imaju malu pravnu vrijednost i ne mogu se smatrati obvezujućima u smislu tumačenja teksta;
28. mišljenja je da bi se Komisija trebala usredotočiti na sporazume i ugovore kojima se brane ljudska prava i održivi razvoj, a ne aktualna trgovinska politika koja pogoduje samo transnacionalnim korporacijama;
29. poziva Komisiju da zadrži ciljeve razvoja izvora obnovljive energije i energetske učinkovitosti u kontekstu povećanja energetske sigurnosti; ističe da to poglavlje mora sadržavati jasna jamstva o tome da se ne podrivaju standardi EU-a u vezi s okolišem i ciljevima za klimatsko djelovanje te da EU mora zadržati slobodu da neovisno djeluje u postavljanju budućih standarda i ciljeva;
30. stoga poziva Komisiju da uvrsti klauzulu o bilateralnoj zaštiti kako bi energetski intenzivnim sektorima i sektorima povezanim s istjecanjem ugljika u EU-u, uključujući kemijsku industriju, industriju sirovina i čelika, pružila odgovarajuće mјere za zadržavanje trenutačnih carinskih stopa tijekom primjerenog fiksnog prijelaznog razdoblja nakon stupanja na snagu CETA-e s obaveznom klauzulom o reviziji;
31. napominje da bi se CETA-om financijska industrija potaknula da više riskira, upuštanjem u špekulativna ulaganja, kako bi opstala na konkurentnijem međunarodnom tržištu;
32. nalaže svojem predsjedniku da ovu Rezoluciju proslijedi Vijeću, Komisiji te vradi i parlamentu Kanade.